

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(16) Hüttenfeld über Lampertheim, Deutschland

3/4

Nr. 3/4 (53/54) 1963 m. balandžio 14 d.

Šis leidinys leidžiamas rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malon-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PARAŠTĖJE

Vokietijos bendruomenės krašto valdyba sveikina visus sulaukusius linksmo Alleliuja, šios gražiosios visų krikščionių pavasario atgimimo šventės. Kaip pavasaris, sutirpdęs ilgos ir ne vienam mūsų sunkios žiemos sniegus ir ledus, taip ir mūsų visų dvasinis atgimimas kelia viltis, skaidrina nuotaikas ir skatina naujiems žygiams lietuviškojo bendruomeninio darbo srityje.

Mūsų siekimai labai aiškūs ir juos suvedame į du pagrindinius uždavinius: išlikti patiems tvirtais lietuviais ir siekti mūsų tėvynės laisvės. Tiems tikslams siekti reikalinga telkti visų lietuvių jėgas bendrame darbe, kas ryškiausiai gali būti įkūnyta stropiai dalyvaujant bendruomeninėje veikloje. Mūsų Vokietijos lietuvių specifiniai uždaviniai, išplaukiantys iš anų dviejų bendrinių viso pasaulio lietuviams, yra išlaikyti ir tobulinti Vasario 16 Gimnaziją, vargo mokyklas, plėsti lietuvišką kultūrinę veiklą ir stipriau susirūpinti socialiniais reikalais, nes savo tarpe turime arti dviejų tūkstančių tautiečių, reikalingų papildomos materialinės paramos.

Vargų mokyklas ir Vasario 16 Gimnaziją išlaikyti bei kitus mūsų kultūrinius poreikius remia ne tik visame laisvajame pasaulyje gyvenantieji lietuviai, bet, ypatingai malonu, ir mus visus turi drąsinti ir skatinti, tai vis auganti mūsų kultūriniam poreikiams vokiečių vyriausybių ir kitų jų institucijų finansinė parama ir pripažinimas reikalingumo išlaikyti mums savitą lietuvišką kultūrą, kalbą ir papročius. Ilgai planuota Vasario 16 gimnazijos klasėms namų statyba pagaliau pradėdama: jau atlikti žemės darbai ir pradėdama mūryti pamatai ir sienos. Inžinerijos kuopų vyrų atsargos majoro J. Černiaus vadovybėje atlikti dideli parko sutvarkymo darbai. Ir gimnazijos klasių pastatų statybai iš vokiečių federalinės valdžios yra gauta dalis sumų ir pažadas skirti didesnę pusę pastato statybos išlaidų.

Tačiau, savo šeimoje, kaip dažnai tai atsitinka, turime ir nesmagių įvykių. Gimnazijos vadovybė, krašto valdyba, paliestieji ir jų tėvai sunkiai išgyvena brandos egzaminų šių metų nesėkmę. Nors, kaip praneša vokiečių spauda, daugelyje vokiečių gimnazijų šių metų pavasario brandos egzaminų rezultatai yra buvę katastrofiški, nes daugelyje gimnazijų egzaminų neišlaikė trečdalis mokinių ir dėl to vokiečių spauda ir jų švietimo vadovai reiškia pagrįstą susirūpinimą ir svarsto egzaminų sistemos pakeitimo reikalingumą. Bet tuo guostis nedera, nes mes siekiame, kad lietuvis jaunuolis savo išsimokslinimu ne tik, kad būtų lygus vokiečiui, bet, kad dar jį ir pralenktų. Todėl gimnazijos bendrajai iš mokslo bei auklėjimo padėčiai aptarti buvo sušaukta Vasario 16 gimna-

zijos Švietimo Komisija.

Vasario 16 Gimnazijos Švietimo Komisijos nutarimai.

1963.IV.6 Huettenfelde posėdžiavusi Švietimo Komisija ir išklai-
susi Gimnazijos direktoriaus kun. Br. Liubino pranešimo apie Vasari
16 gimnazijos mokslo eigos ir auklėjimo padėtį, nutarė:

- A. Prašyti Vasario 16 gimnazijos direktorių dėti visas pastangas p-
gerinti mokytojų personalą ir krašto valdybą atsižvelgti į dir-
toriaus pasiūlymus ir rasti finansinių priemonių jo planams įgy-
vendinti.
- B. Gimnazijos bendrosios padėties reikalu švietimo komisija siūla:
 1. Gimnazijos mokinių mokslinimas vykdomas iki abitūros.
 2. Šeštoje klasėje vykdyti griežtą atranką, perkelti į aukštesnę
klasę tik tuos, kurie neabejotinai pajėgs išlaikyti brandos eg-
zaminus.
 3. Daryti atranką mokslui pirmoje klasėje pasibaigus ir negabes-
nius mokinius perkelti į įsteigtiną pradžios mokyklą.
 4. Steigti prie Vasario 16 gimnazijos pradžios mokyklą (šeštą,
septintą ir aštuntą skyrius) ir tartis su vokiečių švietimo
įstaigomis dėl jos pripažinimo.
 5. Prašyti gimnazijos direktorių tartis su krašto kultus minist-
rija dėl kalbų mokymo pertvarkymo ta prasme, kad lietuvių ir
vokiečių kalbos būtų mokomos nuo pirmos klasės, anglų kalba
nuo trečios ir lotynų kalba nuo penktos klasės.
 6. Brandos egzaminų palikti ikšiolinę tvarką. Prašyti kultus mi-
nisteriją, kad pripažintų Vasario 16 gimnazijos išduotus vi-
durinės mokyklos (mitlere Reife) baigimo pažymėjimus ir aiškir-
tis lietuvių kalba brandos atestatų išdavimo galimybes.
 7. Siekti įgyti Vasario 16 gimnazijai "Privates Genehmigtes Gym -
sium" statusą.
 8. Prašyti pasaulio lietuvių visuomenę ir toliau remti Vasario
16 gimnaziją.
 9. Raginti tėvus leisti vaikus mokintis į Vasario 16 gimnaziją.
 10. Padėkoti inžinerijos kuopų vadams: kap. J.K. Valiūnui ir kap. J.
Venckui, o taip gi ats. majorui J. Černiui už atliktus staty-
bos ir parko tvarkymo darbus.

Šiuos nutarimus krašto valdyba priėmė dėmesin ir prašė gimnazijos
direktorių juos vykdyti.

Mokslo metų pabaiga Vasario 16 gimnazijoje

Pagal nusistovėjusią didžiojo V. Vokietijos dalyje tvarką, moks-
lo metai baigiami Velykų metu. Vasario 16 gimnazijoje keliamieji egz-
minai prasidėjo kovo viduryje ir tęsėsi iki balandžio 4 d., tuo pačiu
metu nenutraukiant pamokų. Mokslo metų pabaigos Mokytojų Tarybos posė-
dis ir mokslo metų užbaigimo aktas įvyko balandžio 4 d. Pradedant VI
klase, buvo padaryta griežta moksleivių atranka. Mokslo metų užbai-
gimo akte buvo paskelbti 4 geriausiai gimnazijos mokiniai: 1. Alfredas
Starukas, keliamas į V klasę, 2. Petras Vaitiekūnas į IX klasę,
3. A. Alysaitė į IX klasę ir 4. A. Hermanas - į VIII klasę. Ta pačia
proga buvo įteikta buvusio gimnazijos direktoriaus A. Giedraičio do-

nos geriesiems vyresnių klasių lituanistams, kiekvienam po 5 dol.: B. Girdvainytei (VIII kl.) ir P. Vaitiekūnui (IX kl.).

Iki balandžio 8 d. yra priimta 22 nauji mokiniai. Tokiu būdu 1963/64 m.m. Vasario 16 gimnaziją lankys vėl apie 100 lietuvių vaikų. Jų didžioji dalis bus žemesnėse klasėse.

Abiturientų nesėkmė

Šiais mokslo metais Vasario 16 gimnazija neišdavė nei vieno brandos atestato. Abitūros kandidatai nepatenkinamai parašė rašomuosius darbus. Blogiausi rezultatai atsiekti lotynų ir anglų kalbose ir matematikoje. Reikia pabrėžti, kad egzaminų temos buvo ypatingai sunkios ir mūsų gimnazija savo nesėkme nėra vienintelė. Kai kuriose vietovėse dėl abitūros egzaminų nesėkmės buvo kilę didelių ginčų, pasiekusių net teismus. Svarstoma galimybė iš viso panaikinti egzaminus Vokietijos gimnazijose, tuo pasekiant anglo-saksų kraštus. Atsižvelgiant į egzaminų rezultatus, gimnazijoje imtasi griežtų reformų siekiant panaikinti nesėkmės priežastis.

Vasario 16 gimnazijos mokytojų pasikeitimai

Iš gimnazijos mokytojų pasitraukia G. Cumming dėstęs vyresnėse klasėse anglų kalbą ir W. Weiland, dėstęs vyresnėse klasėse vokiečių kalbą.

Pakviesti ir priimti šie nauji mokytojai: Antanas Valuckis, gamtos - geografijos mokytojas, Heinz-Otto Haag anglų kalbos mokytojas vyresnėse klasėse ir Ursula Maneke vokiečių kalbos mokytoja

Statybos pradžia

Naujojo pastato statybos darbai jau pradėti. Žemės kasimo darbus atliko 8591 LS kuopa, vadovaujama kr. valdybos sekretoriaus inž. kpt. Jono Valiūno. Rūsio cementavimo darbai pradedami Didžiąją Savoję. Iš vokiečių įstaigų statybai gaunama DM. 500.000. Likusioji suma turi būti sutelkta iš lietuvių šaltinių.

Darbai parke

Parkas tvarkomas pagal ats. majoro J. Černiaus projektą ir jo vadovybėje. Darbuose talkininkauja 8591 LS kuopa, vadovaujama kpt. J. Valiūno ir 8593 LS kuopa, vadovaujama kpt. J. Venckaus.

Rekolekcijos lietuvių kolonijose ir gimnazijoje

Laikiniai Belgijoje gyvenantis jėzuitas tėv. A. Kezys pravedė 3 dienų rekolekcijas Huettenfelde ir priešvėlykinio susikaupimo dienas ar valandas visoje eilėje lietuvių kolonijų: Hanau, Rastatte, Schwetzingene, Uhlerborne, Kaiserslauterne, Miunsteryje prie Dieburgo, Memmingene, Augsburg, Miunchene ir kitur. Kapucinas tėv. Jonas pagelbėjo Š. Vokietijoje kun. V. Šarkos parapijoje, o Vasario 16 gimnazijos mokytojas kun. J. Dėdinas talkininkauja kun. P. Girčiui Osnabrucke ir apylinkėse

Krašto Valdybos posėdis įvyko balandžio mėn. 7 d.

Krašto Valdybos išdininkas ir reikalų vedėjas A. Mariūnas su Ponia Vėlyku atostogas praleis JAV pas savo ištekėjusią dukterį. Balandžio 7 d. jis iš Frankfurto išskrido į Clevelandą. Brooklyne aplankys Balfo įstaigą. Atgal grįš balandžio 21 d.

Dr. Dainė Augustaitytė ruošia lietuvių kalbos vadovėlių vokiškai kalbantiesiems. Pirmųjų puslapių pluoštas jau įteiktas kr. valdybai.

Vietoje įprastinių laiškais ar kortelėmis Velykinių svaikinimų lietuvių Katalikų Sielovados Direktorius Tėvas A. Bernatonis sveikina visus šiuo būdu ir gimnazijos namų statybai skiria DM. 100.-, prašydamas visus lietuvius, kad prie statybos visi prisidėtų savo aukomis.

Kr. valdybos sekretorius kpt. J.K. Valiūnas, jau iš anksčiau žinomas, kaip geras pistoletais šaudyti šaulys, aukščiausioje vokiečių klasėje normaliais pistoletais laimėjo antrą vietą ir oro pistoletais pirmą vietą.

Ponia Baltrušaitienė, New Yorke, suruošė madų parodą gimnazijos naujai. Gavo pelno \$ 1.000. Pinigai jau gauti.

Gimnazijos sveikinimai

Gimnazijos vadovybė, mokytojai, personalas ir moksleiviai sveikina gimnazijos rėmėjus ir linki džiaugsmingų alleliuja.

ŠVIETIMO KOMISIJOS KREIPIMASIS

Švietimo Komisija, kurią sudaro Lietuvių Katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis, Lietuvių Liuteronų Sielovados vadovas senj. kun. A. Keleris ir krašto tarybos rinktas atstovas dr. J. Norkaitis ragina lietuvius leisti savo vaikus mokintis į Vasario 16 gimnaziją, nes čia yra viso pasaulio lietuvių pastangomis sudaromos tinkamos sąlygos auklėti jaunimą lietuviškoje dvasioje. Kad lietuviškasis auklėjimas galėtų būti prieinamas didesniai vaikų skaičiui, Švietimo komisija pasiūlė kr. valdybai įsteigti prie gimnazijos dar ir paskutiniuosius pradžios mokyklos skyrius. Naujieji mokslo metai prasideda balandžio mėn. 23 d. Prašymai dar priimami. Juos reikia siųsti šoniniu adresu:

Privates Litauisches Gymnasium
6941 Huettenfeld ueber Weinheim/Bergstr.
Schloss Rennhof.

VEIKLA PERIFERIJOSE

Kaiserslauternas. kovo 9 d. čia įvyko Nepriklausomybės šventės minėjimas, kurį suruošė vietos LB apylinkė ir 8593 LS kuopa. Minėjimą atidarė apylinkės pirmininkas P. Labanauskas. Paskaitą laikė PLB Vokietijos kr. v-bos pirmininkas Iz. Rugienius. Meninę dalį išpildė Vasario 16 gimnazijos mokiniai, duodami E. Tamošaitienės paruoštą dainų ir poezijos pynę "Vasario 16-tajai", atlikdami keletą tautinių šokių ir padeklamuodami eilėraščių.

Pabaigos žodį tarė 8593 LS kuopos vadas kpt. J. Venckus įteikdamas dovanas paskaitininkui Iz. Rugieniui, meninės programos parengėjai mokytojai E. Tamošaitienei ir dainų ir poezijos pynės autoriui kn. Br. Liubinui.

Minėjime dalyvavo apie 200 lietuvių iš kuopos ir plačiųjų apylinkių.

Gimnazija dalyvauja Nepriklausomybės minėjime Belgijoje. Kovo 17 d. mažosios gimnazijos šokėjos su savo mokytoja E. Tamošaitiene ir di-

rektorium kun. Br. Liubinu atliko minėjimo programą Belgijoje, lietuviams Lieže. Direktorius atlaikė pamaldas ir paskaitą, mokytoja E. Tamošaitienė deklamavo "Eglę Žalčių Karalienę", o mergaitės pašoko tautinius šokius. Belgijos lietuviai su savo pirmininke ponios Baltus visais gražiai rūpinosi ir reiškė savo dėkingumą, nes savo jėgomis neturi galimybių suorganizuoti minėjimų su įdomia programa.

Nauja apylinkės valdyba Diepholze. Vasario 20 d. visuotinas vietos apylinkės narių susirinkimas paminėjo Nepriklausomybės šventę, aptarė savo apylinkės įvairius kultūrinius ir kitokios veiklos planus ir sekančių metų kadencijai išsirinko valdybą: pirmininkas - Jokūbas Kavolis, kasininkas - Jonas Mozuraitis ir sekretorė - Wilma Lušpinienė.

Duesseldorfe kovo 16 įvyko visuotinas narių susirinkimas, kuriame buvo paminėta Nepriklausomybės atgavimo sukaktis ir išrinkta nauja apylinkės valdyba. Paskaitą skaitė dr. J. Norkaitis, susirinkimą ir apylinkės valdybos rinkimus pravedė O. Boehm - Krutulytė. Dalyvavo 80 apylinkės narių ir suaukojo Vasario 16 gimnazijai DM. 80.-. Nauja valdyba: pirmininkas M. Valaitis, nariai: Balnys, Sutkaitis, Labanauskas ir dar vienas narys, kurio pavardės nepavyko iki išleidžiant informacijas sužinoti.

Hamburge, kaip žinia, įvykęs Nepriklausomybės minėjimas rado didelį spaudos atgarsį. Ypatingai šiltai ir objektyviai įvertino minėjimą ir jo atlikėjus "Das Ostpreussenblatt" savo Nr. 9 iš š.m. kovo 2 dienos.

Pinnebergas. Savo laiku buvo minėta lietuviškoje spaudoje apie čia gyvenančios p. Čekauskienės lankymąsi vakarų Berlyne ir apie jos ten matytus ir išgyventus dalykus, iškeliant berlyniečių heroizmą ir Berlyno geležinę sieną. Į tai Berlyno spaudos - informacijos valdyba savo raštu iš 1963.I.25 d. perdavė Berlyno vyr. burmistro Willy Brandt širdingą padėką Valerijai Čekauskienei - Grinkevičiutei už jos straipsnius parašytus lietuvių tremties spaudoje apie dabartinį Berlyną ir jo "gėdos sieną".

KITOS ŽINIOS

Izraelis pagerbia lietuvaite

Kiekvienais metais Vakarų Vokietijoje yra skelbiama t.v. brolybės savaitė, kurioje vokiečių spauda ir radijas iškelia nacių padarytas skriaudas žydų tautai ir ragina bei skatina, kad vokiečiai įsisąmonintų jų tautos skolą žydams. Kovo mėnesyje įvykusioje tokioje savaitėje radijas kas dieną davė straipsnių visai kitokia forma, kaip iki šioliai: iškėlė per nacių laikus skriaudžiamų žydų globėjų ir gelbėtojų pavardes ir jų gelbėjimo būdus. Čia buvo iškelti visų tautybių gelbėtojai: ukrainiečių vyskupas, vokiečių baronas ir daugelis kitų, jų tarpe ir lietuvaite Ona Šimaitė. Savo paskaitų per radiją ciklą pradėjo kovo 14 d. Suedwestfunk Stuttgart. 23 val. Šimaitės žygdarbiais, išgelbstint apie 100 žydų vaikų Vilniuje iš tikros Ghetto bado mirties. Už tai buvo nacių pagauta ir pasodinta kacetan. Karui pasibaigus iš kaceto išėjo gyva. Dabartini metu vieši su savo dukra Izraelyje, kur buvo pagerbta, kaip žydų tautos gelbėtoja ir buvo pasiūlyta jai pasilikti Izraelyje gyventi.

Baltų Draugijos posėdis

Kovo 16 d. Stuttgarte įvyko Baltų draugijos visų trijų tautybių sekcijų valdybų ir narių susirinkimas. Pranešimą apie numatytą šių metų kultūrinę veiklą bei parodas padarė draugijos generalinis sekretorius A. Gruenbaum. Iš lietuvių dalyvavo lietuvių sekcijos pirmininkas dr. A. Gerutis, J. Glemža su Ponia, J. Stankaitis su Ponia ir A. Šukys.

Šiemet yra numatyta suruošti paveikslų ir žemėlapių iš 4 šimtmečių Weinheime/Bergstrasse Stadthalėje, kviečiant programą išpildyti Vasario 16 gimnaziją.

Dr. Dahmen baigia rinkti medžiagą apie lietuviškąją muziką ir kompozitorius ir išleis baltų muzikos knygą, kurią numatyta dovanai duoti radiofonams ir bibliotekoms Vokietijoje ir vokiškai kalbančiuose kraštuose. Dr. Dahmen prašo lietuvius, turinčius bet kokią medžiagą apie lietuvišką muziką ir kompozitorius, tuojau pat atsiųsti. Jei kas galėtų iš dabar leidžiamos lietuviškosios enciklopedijos padaryti muziką liečiančių straipsnių vokiškus vertimus ir jam nusiųsti, būtų labai dėkingas.

A. Gruenbaum prašo savo adresus pakeitusius draugijos narius atsiliepti. Jo adresas: A. Gruenbaum, 8 Muenchen - Pasing, Graefstr. 72.

Dr. Dahmen adresas: Dr. J.H. Dahmen, Stuttgart, Suedwestfunk.

Verband Auslaendischer Fluechtlinge posėdis Bielefelde

ZAF balandžio 6 d. turėjo Bielefelde savo posėdį, kuriame buvo svarstomi žygiai, kaip galima būtų paveikti V. Vokietijos parlamentą numočiusį susiaurinti užsieniečių pabėgėlių teises Vokietijoje ryšium su įvykusiu kroatų atentatu prieš Jugoslavijos konsulatą (prekybos atstovybė).

Po pietų čia pat buvo sukviestas vietinių tautybių komitetų pasitarimas su ZAF socialiniais ir kitais klausimais. Tokius pasitarimus su vietos komitetais ZAF darys ir kituose V. Vokietijos kraštuose. Po Velykų yra numatyta Hesseno krašto pabėgėlių komitetams pasitarimus sušaukti Wiesbadene.

Joninės ir 1863 metų sukilimo minėjimas Huettenfelde

Birželio 22 d. yra krašto valdyba nutarusi Vasario 16 gimnazijoje surengti Vokietijos lietuvių suvažiavimą. Čia būtų prie tradicinio Joninių laužo atlikta plati programa, paminėtas 100 metų nuo lietuvių sukilimo prieš caro valdžią, pasidalinta mintimis, pabendrauta lietuviškoje dvasioje ir pasilinksmita.

Tokio masto lietuvių suvažiavimas Vokietijoje beje būtų ar tik ne pirmutinis. Norintieji dalyvauti, turi iš anksto pranešti apie atvykimą, asmenų skaičių ir ar nakvynė būtų reikalinga ar ne.

AUSTRALIJOS BENDRUOMENĖS NAUJA KRAŠTO VALDYBA

Yra gautas kr. Valdyboje Australijos Krašto Valdybos raštas, kuriame pranešama apie 1962 m. gruodžio 28 - 31 dienomis ten įvykusią ALB Krašto Tarybos sesiją ir ten išrinktą naują ALB Valdybą ir prašoma glaudaus bendradarbiavimo. Valdybą sudaro:

